

Motion till riksdagen 2005/06:So658

av **Dan Kihlström (kd)**

Frivilliga organisationers insatser inom missbrukarvården

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om organisationers insatser i missbrukarvården.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om tillsättandet av ett nationellt samråd med inriktning mot ideell missbrukarvård.

Motivering

Ett antal frivilliga organisationer gör sedan många år avgörande och viktiga insatser inom det sociala området, ofta inom missbrukarvården. Det kan vara behandlingsarbete och kamratstöd, men också förebyggande arbete och opinionsbildande insatser. Insatserna kan ibland vara ett komplement till samhällets vård och behandling men lika ofta en alternativ verksamhet som inte kan bedrivas av myndigheter eller andra.

Kommunen har enligt socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver. I lagen anges ju särskilt att kommunen ska sörja för att enskilda missbrukare får den hjälp de behöver för att komma ifrån sitt missbruk.

Stat, landsting och kommuner är i mycket stort behov av alla ideella insatser på detta område. Det är sannolikt så att detta frivilliga arbete är en förutsättning för att missbrukarvården inte helt ska haverera.

Under den senaste tiden har debatten om den svenska psykvården blivit allt hetare. Det finns många anledningar till detta. I denna viktiga debatt vidrörs också frågan om missbrukarna och de hemlösa och dessa frågor hör ihop. När nu åtgärder inom psykvården diskuteras är det viktigt att också alkohol- och narkotikamissbruket diskuteras och att kraftfulla åtgärder sätts in även på detta område. Det behövs en kraftsamling där vi alla hjälps åt med att komma tillrätta med de stora utmaningarna på detta område. Det handlar om staten,

Fel! Okänt namn på

landstingen och kommunerna. Men också de ideella organisationerna som arbetar med missbrukare är en stor tillgång. Människor som på olika sätt arbetar med missbrukare vittnar om att allt fler av dessa kommer allt längre bort från hjälp och vård. En slags hopplöshet utbreder sig i det att många missbrukare misstror samhället om att kunna få social och medicinsk hjälp. Inom missbrukarvården har det skett en markant förskjutning från långvariga institutionsbehandlingar mot öppenvård, korta vårdtider och skyddat boende med stöd.

Detta ställer stora krav på framförallt kommunernas socialtjänst. I många kommuner förs idag en ojämn kamp för att komma tillrätta med missbrukarvården. Antalet öppet tunga missbrukare ökar och det behövs därför en ökad grad av samverkan för att kunna göra en bättre insats på området.

Det finns många goda exempel på insatser från frivilliga organisationer som i samarbete med kommunerna ger missbrukare chansen att återvinna sin integritet som en hel människa. En rad exempel finns på lyckade projekt som borde kunna utvecklas och göras kända för fler. Dessa projekt syftar till att skapa förutsättningar för missbrukare att komma ett steg vidare mot ett liv utan droger, kriminalitet och misär. Följderna av detta innebär minskad kriminalitet, prostitution och skadegörelse. I förlängningen minskar detta samhällets kostnader för omhändertagande, polisverksamhet och rättsväsende.

Vinsterna för samhället blir stora rent ekonomiskt samtidigt som den humanitära vinsten att ha räddat en människa från ett liv med droger ej nog kan värderas. Regeringen tillsatte för några år sedan en parlamentarisk kommitté vars uppgift är att föreslå och initiera åtgärder för att förbättra situationen för hemlösa och förhindra att fler drabbas av hemlöshet. En liknande kommitté eller ett nationellt samråd borde kunna tillsättas som får i uppdrag att leta efter goda exempel samt stödja ideell missbrukarvård på olika sätt på nationell nivå.

Regeringen beslutade också under våren 2005 att länsstyrelserna ska fördela ett riktat bidrag till kommunerna för att utveckla en sammanhållen vårdkedja inom missbrukarvården. Syftet är att skapa fler förutsättningar för fler kvalificerade vårdinsatser. I denna heltäckande vårdkedja torde frivilligorganisationerna kunna göra stor nytta. Ytterligare ett argument för ett nationellt samråd.

Stockholm den 26 september 2005

Dan Kihlström (kd)